

**Το εγχείρημα «ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ ΔΥΟ»
του Μουσείου Σχολικής Ζωής Δήμου Χανίων**

Η ταυτότητα της έκθεσης «ΑΠΟΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ 2ΣΥΝ2»

Η εικαστική έκθεση «ΑΠΟΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ 2ΣΥΝ2» εντάσσεται στην κοινωνική παρέμβαση του εγχειρήματος «ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ ΔΥΟ» του Μουσείου Σχολικής Ζωής Δήμου Χανίων. Πρόκειται για μια νέα εικαστική έκθεση 4 εικαστικών δημιουργών (Αντώνης Αλιβρούβας, Κατερίνα Γεωργαντά, Μαρία Κοκκίνη, Κατερίνα Ραπάνη), η οποία παρουσιάζεται στον φιλόξενο χώρο της Δημοτικής Πινακοθήκης του Αγίου Νικολάου, στο Λασιθί της Κρήτης, μετά από προσωπική πρόσκληση του Δήμαρχου της πόλης, κ. Αντώνη Ζερβού. Το όλο γεγονός συντελείται με τη δημιουργική συνέργεια δύο Δήμων της Κρήτης, του Δήμου Χανίων και του Δήμου Αγίου Νικολάου. Η πρωτότυπη εικαστική έκθεση θα επιχειρήσει – εκτός της πόλης των Χανίων – να αναπτύξει δημιουργικά, καθώς και να τεκμηριώσει τις αρχές και τις αξίες, στις οποίες επένδυσε το Μουσείο Σχολικής Ζωής του Δήμου Χανίων, ξεκινώντας έναν κοινωνικό διάλογο με άξονα την πλούσια πολιτισμική συλλογή του ίδιου του Μουσείου (γνωστή από το πρόγραμμα καταγραφής και τεκμηρίωσης αυτής με την ονομασία «ΔΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ»). Στην πλευρά του δέκτη βρίσκεται το συνεχώς ανανεωμένο κοινό του Μουσείου, όπως φάνηκε και μέσα από όλες τις διαδικασίες ειλικρινούς εξωστρέφειας που αναπτύχθηκαν τον Μάρτη 2023 στο Μεγάλο Αρσενάλι (Κέντρο Αρχιτεκτονικής της Μεσογείου). Εκεί, η παιδαγωγική πρόθεση επικοινωνία του νοήματος της εικαστικής τέχνης σε χώρους πολιτισμικής αναφοράς του Δήμου Χανίων, εκτός του Μουσείου, πρωταγωνίστησε, και εντέλει δημιούργησε νέα πλαίσια για το μέλλον της εικαστικής επιμέλειας και της επικοινωνίας του πολιτισμού (Βλ. αναλυτικά στον ιστότοπο του Μουσείου <https://school-life.gr/proypothesi-dyo-apokodikopoiisi/>)

Η πρώτη εικαστική έκθεση του εγχειρήματος «ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ 2» με τον τίτλο «ΑΠΟΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ» σημείωσε πρωτοφανή επισκεψιμότητα. Μάλιστα, παρατηρήθηκε ότι αρκετοί επισκέπτες επέστρεφαν συνειδητοποιημένα έχοντας σχηματίσει τις δικές τους μικρές ομάδες προς εξερεύνηση του εικαστικού χώρου. Η εν λόγω έκθεση πέτυχε να τεκμηριώσει πολλαπλά τη δυναμική του πολιτισμικού πλουραλισμού, στην οποία οδηγεί ασφαλώς η σύνθεση και η σύνδεση με διαφορετικούς καλλιτεχνικούς οπτικούς κώδικες. Ωστόσο, μια τέτοια προσέγγιση

απαιτεί έναν σχεδιασμό, ο οποίος θα εντάσσεται στις αρχές της συστημικής προσέγγισης, με έμφαση στις ανάγκες της σύγχρονης εικαστικής επικοινωνίας¹.

Στη νέα μας έκθεση, εδώ, στη Δημοτική Πινακοθήκη Αγίου Νικολάου, προστέθηκε άλλη μια δυάδα δημιουργών. Από αυτό το γεγονός προκύπτει ο τίτλος: «ΑΠΟΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ 2ΣΥΝ2». Η έμφαση στις αρχές της πολιτισμικής δημοκρατίας, που υπηρετεί το Μουσείο Σχολικής Ζωής με την παιδαγωγική του οπτικού πολιτισμού, είναι για άλλη μια φορά περισσότερο από εμφανής.

Η εικαστική έκθεση «ΑΠΟΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ 2ΣΥΝ2» δεν είναι απλά, όμως, μια επανάληψη της έκθεσης που σηματοδότησε με μεγάλη επιτυχία την έναρξη του εγχειρήματος «ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ ΔΥΟ» του Μουσείου Σχολικής Ζωής του Δήμου Χανίων. Είναι μια νέα εικαστική αφήγηση που θα αναπτυχθεί με την πρόκληση ενός καινοτόμου και ενιαίου εκθεσιακού αφηγήματος των 4 δημιουργών, υπό την επιστημονική ευθύνη του Μουσείου Σχολικής Ζωής, και σε επιμέλεια των Μαρίας Δρακάκη και Γιώργου Ορφανίδη. Αυτή η επιμελητική πρόταση, όπως και όλες οι παράλληλες δράσεις της έκθεσης, έχουν ως επόμενο βήμα την αποκάλυψη της αξίας στη δυναμική των ομάδων, αρχικά στη μικρή ομάδα των δύο προσώπων, και εν συνεχεία στη μεγαλύτερη ομάδα, με την προϋπόθεση αυτή τη φορά του μοτίβου «2ΣΥΝ2». Η δυάδα που γίνεται τετράδα ασκείται στην αξία του μοιράσματος εντός ενός μεγαλύτερου κύκλου πολιτισμικών διεργασιών και υπερπήδησης ατομικών-επιφανειακών συμφερόντων. Η ομάδα «2ΣΥΝ2» δρα, τολμά, εκφράζεται, αλληλοεπιδρά με άλλους κύκλους, επάλληλα συστήματα επικοινωνίας, στο πλαίσιο μιας συμπεριληπτικής δημιουργικής κοινότητας, με σκοπό την εξάλειψη στερεοτύπων και διακρίσεων πάσης φύσεως, εν έτει 2023².

Ο κύκλος των επιμελητών, ο κύκλος των οικογενειών, ο κύκλος των κρατικών θεσμών, ο κύκλος των αιρετών εκπροσώπων, ο κύκλος του κοινού, εξειδικευμένου ή μη, αλληλοεπιδρούν εκούσια και ακούσια, έχοντας περίσσιο σεβασμό και εμπιστοσύνη μεταξύ τους. Οι αρχές της συστημικής προσέγγισης εφαρμόζονται σε όλες τις διεργασίες του σχεδιασμού της έκθεσης. Όπως έχει επισημάνει και η Πολέμη-Τοδούλου: «[...] Η διεργασία στην ομάδα φροντίζει την αλλαγή όσο και τη συνέχεια, το

---

¹ Ενδεικτικά, βλ. Πολέμη-Τοδούλου Μ. (2005). *Μεθοδολογία Εκπαίδευσης Ενηλίκων: Η Αξιοποίηση της Ομάδας στην Εκπαίδευση Ενηλίκων. Τόμος Γ*. Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

² Πιο αναλυτικά, για όλο αυτό το εκπαιδευτικό και πολιτισμικό υπόβαθρο, βλ. παρακάτω το κείμενο της Μαρίας Δρακάκη για τα «Ερμηνευτικά Μονοπάτια», όπου αναλύονται, μεταξύ άλλων, οι αρχές της συστημικής προσέγγισης (Πολέμη-Τοδούλου, 2005 κα 2010), οι αξίες της συμπερίληψης (Perkins, 2008) και η σπουδαιότητα της συνδεδεμένης εμπειρίας στην κυκλική εκπαίδευση (Dewey, 1916/1997). Επίσης, βλ. <https://www.chania-culture.gr/services/events/ekthesi/egcheirima-proypothesi-2-ekthesi-zografikis-apokodikopoiisi/>.

‘εμείς’ όσο και το ‘εγώ’, το συναίσθημα όσο και τη σκέψη, το περιεχόμενο όσο και τη διεργασία, τη συνοχή αλλά και το διαφορετικό...»³.

Θερμές ευχαριστίες αποδίδονται ιδιαίτερα σε όλους τους καλλιτέχνες που συμμετέχουν με ενσυναίσθηση και αγάπη στην πρόκληση του εγχειρήματος, καθώς και στους γονείς των νεαρών δημιουργών που ενθαρρύνουν και διευκολύνουν με την εμπύχωσή τους τη συμμετοχή των παιδιών τους σε αυτήν την κοινή εικαστική δράση. Επίσης, θερμές ευχαριστίες στον Δήμαρχο Αγίου Νικολάου κ. Αντώνη Ζερβό, στον Δήμαρχο Χανίων κ. Παναγιώτη Σημανδηράκη, στον Αντιδήμαρχο Πολιτισμού του Αγίου Νικολάου κ. Χάρη Αλεξάκη, και στον Αντιδήμαρχο Πολιτισμού των Χανίων κ. Γιάννη Γιαννακάκη, διότι πρώτοι αυτοί άνοιξαν τον δρόμο, μέσω της γόνιμης συνέργειάς τους, για να μετουσιωθεί αυτή η έκθεση σε προϊόν κοινωνικής προσφοράς, σε παράδειγμα βιωμένης πολιτισμικής δημοκρατίας· αποδίδοντας αμέριστη εμπιστοσύνη και συνεχή υποστήριξη στο εγχείρημα «ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ ΔΥΟ» του Μουσείου Σχολικής Ζωής.

Ευχόμαστε αυτή η πρωτότυπη συσπείρωση των δύο Δήμων από τα άκρα του νησιού να εξελιχθεί σε ένα δυνατό μήνυμα πολύτιμης αποκωδικοποίησης του «2ΣΥΝ2», το οποίο θα αγγίζει κατάβαθα την πολιτική σκηνή, τους εκάστοτε εκπαιδευτικούς και πολιτισμικούς φορείς, την ίδια την κοινωνία. Απώτερος σκοπός μας: η καλλιέργεια του σεβασμού στη διαφορετικότητα, και η αποδοχή του άλλου ως παρακαταθήκη για τη συνοχή και την ανάπτυξη της τοπικής κοινωνίας, στο αύριο, στο μεθαύριο.

Με τιμή,

Μαρία Δρακάκη

Επιμελήτρια του Μουσείου Σχολικής Ζωής, Παιδαγωγός, Εκπαιδεύτρια Ενηλίκων

Γεώργιος Ορφανίδης

Ιστορικός & Θεωρητικός Τέχνης

---

³ Πολέμη-Τοδούλου, Μ. (2010). Η Συστημική Προσέγγιση – Κλειδί για έναν Νέο Εκπαιδευτικό Σχεδιασμό. *Μετάλογος, Συστημική Εταιρεία Βορείου Ελλάδος*, 18, 1-27, εδώ, 17. Η ίδια ιδέα έχει διατυπωθεί και στο Πολέμη-Τοδούλου Μ. (2005). *Μεθοδολογία Εκπαίδευσης Ενηλίκων: Η Αξιοποίηση της Ομάδας στην Εκπαίδευση Ενηλίκων. Τόμος Γ*. Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.